

Στις 12.11.2021 δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» το ακόλουθο άρθρο «Ο αντισημιτισμός και το νησί των Δικαίων» του Μητροπολίτη Δωδώνης κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

«Είναι θλιβερό με τόση πρόοδο του Πολιτισμού να συναντάμε ακόμη ανθρώπους που κουβαλάνε το μίσος εναντίον συνανθρώπων μας με την αδικαιολόγητη πρόφαση της άλλης πίστης. Και είναι τραγικό να εκτοξεύεται αυτό το μένος από ανθρώπους, λεγόμενους Χριστιανούς.

Το 1945-46, παιδάκι στη γειτονιά της Μονής του Αγίου Διονυσίου Ζακύνθου, έπαιζα στα προπύλαια του νεοαναγειρόμενου Ναού, όταν άκουσα ότι Εβραίοι έβαζαν τα τζάμια στον Ναό. Δεν είχα μνηθεί στο μίσος, αλλά φάνηκε τουλάχιστον περίεργο αυτό στην παιδική μου ψυχή.

Το έτος 1948 έγιναν τα εγκαίνια του Ναού. Το έτος 1954, σε ηλικία δεκαπέντε (15) ετών, προσλήφθηκα κλητήρας της Ιεράς Μητροπόλεως Ζακύνθου, με Μητροπολίτη τον αείμνηστο Χρυσόστομο Δημητρίου (1934-1957), καταγόμενο από τον Πειραιά. Τα γραφεία της Μητροπόλεως στεγάζονταν πρώτα σε σκηνή, λόγω της Σεισμοपुरκαγιάς του 1953, και μετά σε μια μπαράκα. Η δε κατοικία του Μητροπολίτη σε προκατασκευασμένο.

Είναι Κυριακή, θυμάμαι, Ιουλίου 1955 ή 56. Έχω αγοράσει τις αθηναϊκές εφημερίδες, που έφτασαν τις πρωινές ώρες με το πλοίο από τον Πειραιά. Διαβάζει ο Μακαριστός και εγώ πιο εκεί. Είναι 11-12 το πρωί. Βλέπω δύο ανθρώπους να προσπαθούν να ανεβούν τα τέσσερα (4) σκαλοπάτια γονατιστοί και με τα καπέλα τους στο χέρι.

Λέγω: «Σεβασμιώτατε δείτε τους κυριους πώς ανεβαίνουν».

Και ακούω κατάπληκτος από το στόμα του Δεσπότη:

«Βρε Μωυσή, βρε Ααρών», εκείνοι γονατιστοί, του φιλούσαν τα γόνατα και τα χέρια.

Μετά από συζήτηση, γύρω από ονόματα εβραϊκά και Ισραήλ αναχώρησαν.

Τότε ο Μακαριστός Ιεράρχης, μου διηγήθηκε τους λόγους σεβασμού των επισκεπτών:

«Στην Κατοχή της Ελλάδας, κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο στα Ιόνια Νησιά ήταν Ιταλοί, αλλά με την επίβλεψη των Γερμανών.

Κάποια μέρα, ένας Γερμανός αξιωματικός, με επισκέφθηκε στο Γραφείο μου και μου ζήτησε να του παραδώσω την λίστα των Εβραίων της Ζακύνθου. Του απήντησα, ότι εγώ δεν ξέρω του Έλληνες, πώς να ξέρω τους Εβραίους. Θα προσπαθήσω να την έχω αύριο.

Τότε ειδοποίησα τους Εβραίους να πάνε σε σπίτια Ζακυνθίων, μετά των οποίων είχα συνεννοηθεί. Τους υπέδειξα να πάνε ένας- ένας χωριστά για να μην υποψιαστούν τίποτα οι Κατοχικοί.

Την άλλη μέρα, προ της αφίξεως του Γερμανού αξιωματικού, με επισκέφθηκε στο Γραφείο μου, ο Δήμαρχος Λουκάς Καρρέρ. Ένας ευπατρίδης ζακυνθινός, ο οποίος με τη συμπεριφορά του έδειξε ανδρεία περισσή, γιατί επειδή ήταν διορισμένος μπορούσε να θεωρηθεί προδότης των Κατοχικών δυνάμεων.

Του είπα λοιπόν τότε: Δήμαρχε, έχω ένα μεγάλο πρόβλημα, και του εξήγησα τα καθέκαστα.

Και τι θα κάμετε Σεβασμιώτατε, μου απάντησε.

Έχω ετοιμάσει μια λίστα με το όνομά μου μόνο.

Τότε ο Δήμαρχος με θάρρος και αποφασιστικότητα, με ρώτησε:

Μπορώ να υπογράψω και εγώ Σεβασμιώτατε στη λίστα»;

Μετά από λίγο έφτασε ο Γερμανός, ο οποίος παρέλαβε τη λίστα με τα δύο ΜΟΝΟΝ ονόματα και τη δήλωση του ανδρείου Μητροπολίτη: «Ο Εβραίος είμαι εγώ, και αν κάποιον πειράξετε, πειράξετε μόνο εμένα».

Έτσι, ούτε ένας ζακυνθινός Εβραίος δεν κόσμησε το «ΠΑΝΘΕΟΝ» του Ολοκαυτώματος στο Άουσβιτς.

Το 1978, το κράτος του Ισραήλ, τίμησε τον Μητροπολίτη Χρυσόστομον, που είχε κοιμηθεί το 1968, με την ανώτατη διάκριση του «Δικαίου των Εθνών», και το βραβείο εκείνο παρέλαβα, για λογαριασμό του, εγώ.

Με την ίδια διάκριση τιμήθηκε ο αειμνηστος Δήμαρχος Λουκάς Καρρέρ, την οποία παρέλαβε ο ίδιος.

Με την ίδια τιμή, ετιμήθηκε και η Ζάκυνθος, ως «Νησί των Δικαίων»!

Και άλλοι σε άλλα μέρη έκαναν προσπάθειες, πουθενά όμως το αποτέλεσμα δεν ήταν τόσο αποτελεσματικό.

Όταν το 1994 εκλέχτηκα Μητροπολίτης Ζακύνθου, θέλησα να τοποθετήσω δυο προτομές

στον Ναό του Πολιούχου Αγίου Διονυσίου: Εκείνου που θεμελίωσε τον Ναό το 1926 και του μακαριστού Χρυσοστόμου, που τον εγκαινίασε το 1948.

Την προτομή του Χρυσοστόμου, την πλήρωσαν οι Εβραίοι της Ζακύνθου.

Το κάθε «πιστεύω», είναι και πρέπει να είναι σεβαστό, για τον κάθε συνάνθρωπό μας.

ΠΗΓΗ: [ΤΑ ΝΕΑ, 12.11.2021](#)